

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Aix-Marseille Université (France)
TESOL – Ukraine

**НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ
В МОВІ І КУЛЬТУРІ**

Збірник наукових праць

Київ 2017

УДК 821.09(100)(082)

НЗ5

Національна ідентичність в мові і культурі: збірник наукових
НЗ5 праць / за заг. ред. А.Г. Гудманяна. О.Г. Шостак. - К.:Талком, 2017. -
343 с.

ISBN 978-617-7397-36-5

Збірник містить тексти доповідей X Міжнародної конференції з питань національної ідентичності в мові і культурі, що відбулася 17-18 травня 2017 року на кафедрі іноземних мов і прикладної лінгвістики Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету (м. Київ, Україна).

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

Гудманян А.Г., д-р філол. наук, проф., директор Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету

Заступник голови:

Шостак О.Г., канд. філол. наук, доцент, зав. кафедрою іноземних мов і прикладної лінгвістики Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету

Члени оргкомітету:

Артюшкіна О., канд. наук з лінгвістики, доцент каф-ри славістики, університет Екс-Марсель, м. Екс-ан-Прованс, (Франція)

Раду А.І., канд. філол. наук, доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка

Рецензенти:

Дудок Р.І., д-р філол. наук, проф., зав. кафедрою іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка

Мосенкіс Ю.Л., док. філол. наук, професор, професор кафедри сучасної української мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Чеснокова А.В., проф. каф-ри англ. філол. і перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка

*Рекомендовано до друку Вченою радою Гуманітарного інституту
(Протокол № 3 від 19 квітня 2017 р.)*

ISBN 978-617-7397-36-5

© Національний авіаційний університет, 2017

© Колектив авторів, 2017

МІЖНАРОДНИЙ ПОЛІЛОГ У ПОДОЛАННІ НАСЛІДКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Чорнобильська катастрофа — найбільша екологічна катастрофа сучасності, яка трапилася 26 квітня 1986 року, коли вибухнув реактор 4-го енергоблоку Чорнобильської АЕС. Великий викид радіоактивного пилу (в тому числі йоду 131, цезію 137, стронцію 90) піднявся на висоту 1500 м і був перенесений вітром до Скандинавії, Центральної та Південно-Східної Європи, Північної Італії.

Внаслідок викиду у навколишнє природне середовище понад п'ятдесяті мільйонів кюрі радіоактивності, майже третина території України загальною площею 15 тисяч квадратних кілометрів з населенням 2,4 мільйона була забруднена радіоактивними викидами. Внаслідок Чорнобильської катастрофи постраждало біля 5 мільйонів людей, забруднено радіоактивними нуклідами близько 5 тисяч населених пунктів Республіки Білорусь, України та Російської Федерації. Крім України, Республіки Білорусь та Російської Федерації вплив Чорнобильської катастрофи відчули на собі Швеція, Норвегія, Польща, Великобританія та інші країни.

На сучасному етапі про Чорнобиль згадують і висловлюють нові обіцянки лише напередодні чергової чорнобильської дати чи під час супроводу іноземних делегацій на станцію. А факт залишається фактом: усі проекти, пов'язані з розробками технологій поводження із радіоактивними відходами, залишаються на папері.

Фінансування національних чорнобильських програм у Білорусі та Росії чітко входило до державних бюджетів. А в Україні, починаючи з 1995 року, створений після аварії чорнобильський фонд було, по суті, згорнуто, і державна програма ліквідації наслідків аварії «розчинилася» у бюджеті. Як наслідок - більшість робіт відтоді, за винятком міжнародних проектів - за кошти донорів, виконуються за залишковим принципом. Бо вже тоді Україна стала на неправильний шлях: почала поклататися насамперед на міжнародну допомогу, а не на власні сили.

Скажімо, Загальнодержавна цільова екологічна програма поводження з радіоактивними відходами (РАВ) на 5,5 мільярда гривень, що закінчується у 2017 році, фактично не реалізована, бо упродовж останніх шести років фінансується на рівні 15 %. Одна з причин такого стану - уже давно не актуальна концепція зони відчуження, розроблена наприкінці минулого століття. Саме вона

сприяла тому, що відбувся відхід від статусу зони відчуження, як зони надзвичайної ситуації - зони ліквідації радіаційної аварії, до статусу території, яка потребує довгострокового утримання. І як результат - упродовж чверті століття не було зроблено жодних системних, цільових кроків у напрямку відродження і подальшого використання цієї території, створення тут науково-експериментального майданчика. Все було зорієнтовано на ЧАЕС та промислові новобудови, якими вона опікувалася.

Незважаючи на шок, який тоді пережили європейці, не всі європейські країни відреагували на Чорнобильську аварію однаково. Бельгія, Швейцарія, Німеччина та Австрія, відмовились від використання ядерної енергетики. Деякі, наприклад, Франція, вирішили продовжувати розвивати ядерну енергетику, а інші просто не мали вибору, бо такі країни, як Болгарія, Латвія чи Чехія, вже мали на своїй території радянські атомні станції, від яких було важко відмовитись, не завдавши значних збитків своїй економіці.

На відміну від України чи Росії, в Білорусі плями з високим рівнем радіації розташовані як правило, не компактно, а "розкидані" на великій території. У Білорусі типова ситуація, коли поряд з 10 відселеними селами розташовуються 5 населених пунктів, потім - знову 5-10 сіл відселені, а наступні 5-10 сіл - заселені. Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС посилили процес соціальної деградації села, прискорили трансформацію села в центральній частині Білорусі в "соціальне дно". В принципі процес соціальної деградації села в ході швидкої урбанізації не є якимось нетиповим явищем. Це - скоріше звичайна демографічна закономірність, яка виявила себе і в Білорусії.

Аварія на Чорнобильській АЕС сколихнула увесь світ. Чорнобиль - трагедія, яка вимагала на багато чого подивитися по-новому. Загибель людей, біль їх рідних і близьких, близько 100000 чоловік, зірваних невидимою небезпекою радіації зі своїх рідних місць, збиток природі, економіці. Все це разом змусило зробити висновки з квітневої трагедії.

Проте, на даний час проблема України в тому, що повністю відсутні національні та міжнародні проекти, спрямовані на створення в зоні відчуження технопарків для відпрацювання на експериментальних полігонах і технологічних стендах нових методів ліквідації радіаційних аварій і переробки радіоактивних матеріалів. Україні потрібний науковий центр, який об'єднав би зусилля українських та іноземних вчених навколо проблем подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Треба завжди пам'ятати, що всі проблеми, зокрема, в атомній енергетиці, які виникали і ще,

напевне, виникатимуть у країнах, які мають АЕС, залишаються «національним надбанням», тому потрібно змінити ставлення до атомної енергетики, щоб не допустити в країні другого Чорнобиля.

Література

1. Косенко О. Чорнобиль: медичні аспекти катастрофи // Соціальний захист. -2006. -№4. - С. 13-14.
2. Барановська Н.П. Суспільний вимір чорнобильської катастрофи // Український історичний журнал. - 2006. - № 2. - С. 129-145.
3. Гусєв О. Ключ аварійного захисту. (Чорнобильська АЕС на зламі тисячоліть). -К.: ВЦ "ДрУк", 2009. -271 с.
4. Бакуменко В.Д. та ін. Сучасні підходи до вирішення проблем Чорнобильської Зони відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення:Монографія.-К: УАДУ, 2011. -151 с.